

INDEX

NON.

Non debet quis admitti una via, quando alia prohibetur, alleg. 67. n. 42.

Non debet quis admitti ad contrarias defensiones. *Ibid.* n. 44.

NOMINATIO.

Nominatio est absolute actus inter vivos, alleg. 61. n. 16.

Nominatio agnatione posthumī rupta differt ab ea, quæ rumpitur præteritione. *Ibid.* n. 23.

Nominatio potest fieri in codicillis. *Ibid.* n. 28.

NULLUS, & NULLITAS.

Nullitas scripturæ ex defectu gabellæ nunquam suppletur, alleg. 28. n. 50.

Nulla erit scriptura ex defectu gabellæ, si in declarando pretium, mendacium sit adhibitus. *Ibid.* n. 60.

Nullitas ex defectu gabellæ non imponitur ipso jure, sed quod erit scriptura nulla, & dum non annullatur sustinetur. *Ibid.* n. 67.

Nullus in Lusitania potest uti jurisdictio-ne, nec percipere tributa Regiæ Coronæ, nisi habeat per donationes cōfirmatas per Regem, per forales, vel per sententias, alleg. 67. n. 10.

O

OBLIGATIO.

Obligatio latius patet, quam fidejus-sio, alleg. 57. n. 1. & 2.

Obligatio facti alieni non valet nisi mis-sor pœnam promittat, alleg. 99. n. 20.

Obligatio ad pœnam non valet, ubi non valet obligatio. *Ibid.* n. 21.

OCCULTARE.

Occultans bona in fraudem eréitorum perdit nobilitatem, alleg. 13. n. 224.

OFFICIA, & OFFICIALES.

Officia sacerdotalia exerceri ab illis, qui non possunt à judicibus sacerdotalibus puniri, iniquum, & injustum est, alleg. 21. n. 15.

Officia Reipublic. & munera personalia, quæ requirunt discretionem, pruden-tiam, & consilium, non admittunt

minores, in aliis autem vocantur alleg. 8. n. 17.

Officiales, quibus Senatores Palatii con-cedunt chartas officiorum, alleg. 67. n. 8.

Officiali publico creditur in his, quæ per-tinent ad officium suum, alleg. 72. n. 99.

ONUS.

Onus rei diminuit estimationem, alleg. 79. n. 15.

OPINIO.

Opinio plus valet, quam veritas ignorata, alleg. 40. n. 17.

OPPONENS.

Opponens contra aliquem, quod non sit ordinatus in legitima ætate, debet illud probare, alleg. 9. n. 19. & 21.

Opponens de ætate ante Ordinationem, non tenetur illud probare, sed promo-vendus. *Ibid.* n. 22.

ORATIO.

Oratio indefinita æquipollit universa-lis alleg. 29. n. 43.

ORDO, & ORDINES.

Ordinis Ecclesiastici definitio, alleg. 1. n. 2. & 3.

Ordo est unum de septem Sacramentis, alleg. 2. n. 1. & 2.

Ordinis Sacramentum fuit institutum à Christo Domino. *Ibid.* n. 3.

Ordines sunt alii maiores, & minores, ul-tram Sacerdotium. *Ibid.* n. 4.

Ordines secundum Canonistas sunt no-vem. *Ibid.* n. 5.

Ordines secundum Theologos sunt sep-tem, & hæc tenenda. *Ibid.* n. 6. & 7.

Ordines sunt qui dicant esse octo. *Ibid.* n. 8.

Ordines omnes sunt unum Sacramentum. *Ibid.* n. 9.

Ordines in quo convenient, & quale officium habeat quilibet istorum septem Or-dinum. *Ibid.* n. 10.

Ordinis minister est Episcopus. *Ibid.* n. 11.

Ordo est Sacramentum voluntatis. *Ibid.* n. 12. & poterit duci casus, in quo sit neces-sitatis. *Ibid.* n. 13.

Ordinis Sacramentum extra casum neces-sitatis, erit voluntatis. *Ibid.* n. 14.

Ordines minores potest Episcopus dare uni, vel duabus, vel pluribus in duebus festivis, vel Dominicis, dummodo non fiat

fiat generalis Ordinatio, alleg. 4. n. 4. 5. & 6.

Ordines omnes licet sint unum Sacramen-
tum, tamen constituitur ex diversis spe-
cialibus ordinibus, qui ordinantur ad
unum actum, scilicet ad Eucharistiae
consecrationem, *Ibid.* n. 7.

Ordines minores, & maiores, ac prima ton-
sura accipiendo sunt à proprio Episco-
po, vel ab alio de ipsius licentia, alleg.
5. n. 1.

Ordinari potest ab Episcopo familiaris e-
jus, si commoratus fuerit per triennium,
& beneficiū quacumque fraude cessan-
te ab eo consequatur, consuetudine eti-
am immemorabili, non obstante. *Ibid.*
n. 2.

Ordinandi facultas data Episcopis intelli-
gitur de iis, qui habent diœcesim, non de
allis, & referuntur verba Concilii, ses-
sion. 14. de reformat. cap. 2. n. 3.

Ordo Clericalis nobilitat, alleg. 6. n. 1.
Ordo Clericalis est maior quacumque alia
dignitate, vel honore sacerulari. *Ibid.*
n. 2.

Ordines minores non impediunt sic ordi-
natum contrahere matrimonium. *Ibid.*
n. 25.

Ordines suscipere de jure communi maior
septennio poterat, alleg. 7. n. 1.

Ordinum minorum nomine lectors com-
prehenduntur. *Ibid.* n. 2.

Circa Ordines nihil est immutatum per
Conc. Trid. fess. 23. in decret. de refor-
mat. cap. 6. alleg. 9. n. 1.

Ordinari neme debet causa fugiendi judi-
cium sacerulare, sed ut Deo fidelem cul-
tum præstet. *Ibid.* n. 4.

Ordinandi non sunt illiterati. *Ibid.* n. 7. &
est defectus indispensabilis, n. 8. quæ li-
teratura de jure divino in Clericis requi-
ritur. *Ibid.* n. 9. & 10. & est irregulari-
tas, n. 11. & est magis exosa, quam ho-
micideum, n. 12.

Ordines sacros suscepturus, qualem sci-
entiam habere debeat. *Ibid.* n. 18.

Ordinari ad Ordines sacros nullus debet,
nisi habeat beneficium, vel patrimo-
nium, vel pensionem sufficientem ex
decreto Concilii, alleg. 35. num. 1. &

Ibid. n. 2. referuntur opiniones Docto-
rum circa ad Concil.

Ordines minores suscepturus non est nece-
sse, quod habeat beneficium, vel patri-
monium. *Ibid.* n. 2.

Ordinatus ad titul. beneficii in minori-
bus, potest illud libere renuntiare. *Ibid.*
n. 8.

Ordinatus ab alieno Episcopo non est rite
ordinatus, nec gaudet privilegio fori
alleg. 45. n. 16.

Ordinatus ab alieno Episcopo debet nar-
rare in impetratione beneficii se fuisse
ordinatum ab alieno Episcopo. *Ibid.*
n. 17.

Ordinatus ab Episcopo titulari sine con-
sensu proprii Episcopi, aut ab alieno E-
piscopo per literas dimanatas à Capitu-
lo Sede vacante intra annum, non gau-
det privilegio fori, & ordinati in maio-
ribus, ipso jure sunt suspensi ab Ordini-
num executione ad beneplacitum futu-
ri Prælati. *Ibid.* n. 20.

Ordinatus absque informatione, de mori-
bus, & vita per proprium Episcopum
ab alieno Episcopo virtute reverenda-
rum Papæ, vel Legati Apostolici, sus-
penditur ab Ordinibus sic susceptis.
Ibid. n. 21.

Ordinis an foemina sit capax, aut her-
maphroditus, aut eunuchus. *Ibidem*
n. 22.

Ordinatus si opponatur aliquod ex prædi-
ctis impedimentis; ad quem pertineat
cognitio. *Ibidem* n. 25.

Ordines valent suscepti ab eo qui cœpit
de delicto accusari, alleg. 46. n. 8.

Ordo Sacerdotalis non liberat filium à pa-
tria potestate, alleg. 29. n. 37. & repro-
batur opinio Spini, & concordantur
aliæ opiniones. *Ibid.* n. 74. & 75.

Ordo Canonicorum Regularium unde in-
cepit, alleg. 66. n. 17.

Ordo Prædicatorum incepit à Patriarcha
Dominico, & Ordo Minorum à Sancto
Francisco, & confirmati sunt per Ho-
norium III. *Ibid.* n. 9.

Ordo Carmelitarum habuit originem à
monte Carmelo, & est sub Ordine S.
Basilii. *Ibid.* n. 10.

Ordo

- Ordo Prædicatorum, & Minorum in ar-
etissima paupertate Christo pauperi fa-
mulantur. *Ibid.* n. 17.
- Ordo Societatis Jesu est de Mendicanti-
bus. *Ibid.* n. 14.
- ORDINARIUS.**
- Ordinarius quando est suspectus, debet cō-
mittere causa mali personæ, quæ non
sit partibus suspecta, alleg. 69. n. 2.
- ORDINATIO LUSITANA.**
- Ordin. lib. 4. titul. 92. in §. 2. ad finem, de-
claratur, alleg. 6. n. 9.
- Ordin. antiqua, quæ loquebatur de filio
suscepto ex ancilla propria, etiam intel-
ligebaratur de filio suscepto ex pedite, &
ancilla aliena. *Ibid.* n. 14.
- Ordin. antiqua, quæ loquebatur de filio
suscepto ex propria ancilla, dicitur fa-
vorabilis filiis naturalibus. *Ibid.* n. 17.
& an sit contra jus commune, n. 58. &
defenditur ab impugnatione, n. 20. &
21.
- Ordin. lib. 4. tit. 92. §. 1. ad fin. ampliatur.
Ibid. n. 36.
- Ordin. novæ lib. 1. titul. 93. additus est
versiculus, & sendo, ad antiquam, alleg.
8. n. 8.
- Ordin. in codem titul. 93. requirit ætatem
25. annorum esse completam. *Ibid.* n. 9.
& in hoc discrepat à jure communi,
n. 10.
- Ord. eadem, excludens minores 25. annis
completis, declaratur. *Ibid.* n. 16.
- Ord. eadem, prohibens minores ante 25.
annum exercere officia justitiae, & patri-
monii Regii, non procedit quando Rex
dispensaverit. *Ibid.* n. 33.
- Ordin. nulla censetur derogata per rescri-
ptum speciale, nisi de ea fecerit summa-
toriam mentionem in eodem rescripto.
Ibid. numer. 35. nec aliter valet, &
impertrans incurrit poenas. *Ibid.* num.
36.
- Ordin. lib. 2. titul. 44. in novis, refertur
contextus. *Ibid.* n. 37.
- Ordin. quæ loquitur de advenientibus ab
intestato, an procedat etiam in hære-
dibus scriptis in testamento, alleg. 13.
n. 66.
- Ordin. agens de criminibus mixti fori
declaratur. *Ibid.* n. 121.
- Ordin. lib. 5. titul. 32. §. 4. declaratur.
Ibid. n. 123.
- Ordin. lib. 5. titul. 139. §. ult. non est re-
stringenda ad casus in ea expressos.
Ibid. n. 124.
- Ordin. dum dicit crimen simoniæ esse mix-
ti fori, quomodo sit intelligenda. *Ibid.*
n. 152.
- Ordin. quæ defendit carcerem privatum,
declaratur. *Ibid.* n. 159.
- Ordin. agens de amittentibus bona, culpa sua
ludendo, disponit etiam de eo, qui in
paupertatem incidit ex vitio fortunæ
absque culpa sua, *Ibid.* n. 199.
- Ordin. lib. 2. titul. 91. in §. 1. declaratur.
Ibid. n. 206.
- Ordin. in eodem titul. 91. §. ult. declara-
tur. *Ibid.* n. 107.
- Ordin. lib. 4. tit. 37. in §. 2. & tit. 5. §. 2.
declaratur. *Ibid.* n. 109.
- Ordin. Lusitan. citatur. *Ibid.* n. 213.
- Ordin. antiqua recenset eos, qui vocantur
Cavallerii, & in nova Ordin. non inclu-
duntur, alleg. 13. n. 238. & 239.
- Ordin. lib. 3. tit. 59. in princ. declaratur.
Ibid. n. 240.
- Ordin. Lusitan. lib. 2. titul. 1. §. 27. decla-
ratur, alleg. 14. n. 2. & ibi notatur diffe-
rentia inter illam, & antiquam.
- Ordin. lib. 2. titul. 1. §. 1. declaratur,
alleg. 16. num. 6 usque ad n. 12. &
quando fuerit ex L. Aquilia actio in-
tentata.
- Ordin. lib. 2. titul. 1. §. 14. declaratur, al-
leg. 18. n. 9.
- Ordin. lib. 2. titul. 1. §. 22. declaratur, al-
leg. 9. n. 1.
- Ordin. eodem titul. 1. §. 23. declaratur.
Ibid. n. 2.
- Ordin. lib. 3. titul. 67. §. 5. est in odium
Clerici provocantis ad Ordines, alleg.
21. n. 4.
- Ordin. lib. 1. titul. 78. §. 14. unde fuerit
deducta, alleg. 28. n. 30. & 31.
- Ordin. lib. 1. titul. 70. §. 14. agit de vendi-
tionibus voluntariis, & in versic. & isso
mismo se guardará, declaratur. *Ibid.*
n. 68. & 69.
- Ordin. eodem §. 14. non distinguit inter
ne-

negociatorem, & non negotiatorem.
Ibid. n. 72.

Ordin. lib. 3. titul. 24. declaratur, alleg. 29. n. 19.

Ord. lib. 1. tit. 87. §. 6. & lib. 4. tit. 97. §. 19. declaratur. *Ibid.* n. 63. cum declarationibus, usque ad n. 67.

Ord. lib. 2. titul. 35. declaratur, alleg. 32. num. 11.

Ord. lib. 5. titul. 20. in princip. declaratur, alleg. 33. n. 2.

Ord. lib. 2. tit. 13. declaratur, alleg. 40. num. 22.

Ord. lib. 5. titul. 121. declaratur, alleg. 46. n. 24. usque ad n. 27.

Ordin. lib. 2. titul. 1. §. 28. declaratur, alleg. 53. n. 1.

Ord. lib. 2. tit. 9. §. 3. declaratur, alleg. 55. n. 1. usque ad n. 4.

Ordin. lib. 4. titul. 36. §. 2. declaratur, alleg. 61. n. 1.

Ordin. lib. 4. titul. 82. in §. 1. intelligitur. *Ibid.* n. 13. & 15.

Ordin. solum annullat institutionem, & jubet legata sustineri, & cætera relinquit dispositioni juris communis. *Ibid.* n. 18. & 19.

Ordinationes citatæ procedunt, ubi filius fuit præteritus, vel male exhæredatus. *Ibid.* n. 24.

Ordin. Lusitan. lib. 3. tit. 5. refertur, alleg. 65. num. 1.

Ordin. Lusit. & L. Castellæ in privilegiis concessis, viduis, orphanis, & personis miserabilibus concordant cum jure cōmuni. *Ibid.* n. 7.

Ordin. exprimit duas species, alteram in viduis orbatis maritis, alteram in fœminis, quæ vitam cœlibem degunt, & non loquitur de aliis. *Ibid.* n. 21.

Ordin. lib. 1. tit. 58. in §. 23. declaratur. *Ibid.* n. 53. nec derogat hujusmodi privilegiis. *Ibid.* n. 54.

Ordin. lib. 5. titul. 130. in §. ultim. est Contra jus commune, alleg. 67. n. 30. declarando quod non procedit in querelis. *Ibid.* num. 32. nec in inquisitionibus pronuntiatis per Auditores dominorum. *Ibid.* numer. 33. nec inquisitionibus pronuntiatis per judices mu-

nicipiorum, qui non sunt foranei. *Ib.* n. 34. & declarando.

Ordinatio citata an procedat, quando incepit per querelam, & postea jubetur eodem casu fieri inquisitionem ex Regis mandato. *Ibidem* n. 35. & 36.

Ordin. Lusitana requirens probationem per scripturam, procedit etiam in contractibus factis in locis, in quibus fit Castrametatio contra hostes, alleg. 72. num. 2.

Ordin. lib. 3. tit. 21. §. 26. refertur, alleg. 96. n. 26.

Ordin. lib. 3. tit. 20. §. 46. declaratur, alleg. 96. n. 62. & declaratur Ord. lib. 3. tit. 25. in princip. alleg. 76. n. 45.

P

PACTUM.

Pactum, quod non possit probatio fieri nisi per scripturam, an valeat, alleg. 62. num. 118.

PAPA.

Papa non potest in totum tollere exemptionem Clericorum, quoad omnes Clericos, & quoad omnes causas; bene tamen potest id facere, quoad quosdam Clericos, & quoad quosdam causas, alleg. 10. n. 6.

Papa potuit Clericorum exemptionem à sæculari jurisdictione restringere, facilis quoad Clericos primæ tonsuræ, quam quoad Clericos in sacris. *Ib.* n. 7.

Papa in aliquibus casibus criminalibus potest concedere jurisdictionem Principibus sæcularibus puniendi Clericos, alleg. 15. n. 6. & ibi ponuntur exempla, usque ad n. 12.

Papa procedit quando crimen concernit Christianos, vel decorem fidei, alleg. 62. n. 22.

PARS.

Pars citata potest negare qualitatem, & excipere, ut remittatur ad municipium, alleg. 65. n. 37.

Partes non possunt facere contractum, ubi deficit substantia, alleg. 72. n. 141.

Partes possunt facere, quod stetur dicto Oo unius,

unius, non tamen idem potest induci per constitutionem, alleg. 72. num. 96. & 97.

PARTUS.

Partus attenditur tempus, quod ei utilius est, vel conceptionis, vel nativitatis, alleg. 6. n. 22.

Partus suppositus de jure comuni crimen erat capitale, alleg. 13. num. 56.

Partus suppositi poena de jure hujus Regni, est relegatio in perpetuum ad partes Brasiliæ. *Ibid.* n. 56.

Partui supposito dantes opem, & concilium puniuntur. *Ibid.* n. 59.

Partus suppositi accusatio cōtra matrem, an differenria sit ad tempus pubertatis pueri suppositi. *Ibid.* n. 60. & quid de jure hujus Regni, n. 61.

Partus suppositi accusatio patri tantum conceditur, & venientibus ab intestato. *Ibid.* n. 64.

Partus suppositi crimen non est omnibus publicum. *Ibid.* n. 65

Partus suppositi accusatio de jure cōmuni pertinet ad eos, quorum interest. *Ibid.* n. 67.

Partus suppositi crimen nullo tempore præscribitur. *Ib.* n. 63.

Partus suppositi crimen quibus probatio-
nibus, cōjecturis præsumpt. & argumē-
tis probari possit. *Ibid.* n. 75.

PATRIA POTESTAS.

Patriæ potestati subjiciuntur filii suscepti ex legitimis nuptiis de jure Romanorum, Gallorum, Hispanorum, & Lusitanorum, licet hi magis strictè, alleg. 29. n. 2. usque ad n. 4.

Patria potestas competebat de jure cōmu-
ni in filios, & omnes descendentes per
lineam masculinam. *Ibid.* n. 5.

Patria potestas dicitur res inæstimabilis. *Ibid.* n. 6.

Patria potestas retinetur in filiis susceptis ex matrimonio contracto tempore ha-
bili, licet patri furor superveniat. *Ibid.* num. 7.

Patria potestas cur inventa sit *Ibidem* nu-
mer. 8.

Patria potestas nexus divino copulata est. *Ibid.* n. 12.

Patria potestas multis modis acquiritur.

Ibid. n. 13.

Patria potestas plures effectus producit.

Ibid. n. 14.

Patria potestas an duret in filiis primi gra-
dus, aut in ulterioribus in Regno Ca-
stellæ, & Lusitaniæ. *Ibid.* n. 15.

Patria potestas solvitur per emancipatio-
nem. *Ib.* n. 16.

Patria potestate filii, & filiæ per matrimo-
nium liberantur, & quid in Regno Ca-
stellæ. *Ibid.* n. 25. & in quo convenient, & differant, usque ad n. 28.

Patria potestas solvitur, tam quoad mas-
culos, quam quoad foeminas per matri-
monium. *Ibid.* n. 35. quod procedit eti-
amsi matrimonium fiat invitatis parenti-
bus. *Ibid.* n. 37. ex quo inferuntur multi
effectus. *Ibidem* n. 28.

Patriæ potestati avi non subjiciuntur ne-
potes in Regno Lusitano. *Ibid.* n. 99.

Patria potestas non egreditur filios primi
gradus. *Ibid.* n. 70.

Patria potestate liberatur filius per Cleri-
catum quoad spiritualia, non quoad tē-
poralia. *Ibid.* n. 76.

Patria potestate non liberatur filius Sena-
tor, nec miles, nec doctor, d. alleg. 29.
n. 76. usque ad n. 78.

Patria potestate liberatur filius Episcopus,
quoad effectus utiles. *Ibidem* num. 79.
& 80.

Patria potestas solvitur per dignitatem
patriciatus. *Ibid.* n. 82.

Patria potestas solvitur per dignitatē con-
sularem, vel præfecti prætorio, & quid
sint hujusmodi dignitates. *Ibid.* num. 85.
& 86.

Patria potestas solvitur per dignitatem
præfecti urbis, & per dignitatem quæ-
storis, magistri militum, procuratoris
fisci, Principis agentium in rebus, ma-
gistri sacri scrutinii, notarii Imperato-
ris, vel Regis. *Ibid.* numer. 88. usque
ad num. 94.

Patria potestate soluta per prædictas di-
gnitates, extinguitur ususfructus, quem
patres habent in bonis filiorum. *Ibid.*
numer. 99.

Patria potestas solvitur per Monacha-
tum

PROVOCARE.

Provocans ad ordines si remittitur, solvit expensas, alleg. 21. num. 2. idem de jure communi, n. 2.

Provocans ad ordines amittit fidejussionem. *Ibid.* n. 9.

PROVISIO.

Provisio hominis facit cessare dispositio-
nem legis, alleg. 79. n. 6.

PROXENETA.

Proxenetæ juramento statur, dubio orto
inter partes super quantitatem pretii,
vel altera qualitate, alleg. 72. num. 91.
& in eo relaxat Ordinatio necessitatem
faciendi probationem per scripturam,
num. 92.

Proxenetæ de jure Lusitano admittuntur
in testes, cum de jure non admittantur.

Ibid. n. 93.

Proxenetæ quis dicatur. *Ibid.* numer. 94.
& admittit Lex Regia, quod statur
illius juramento super declarationem
pretii, vel alterius qualitatis. *Ibid.* n. 95.

Proxeneta est officialis publicus deputatus
cum juramento. *Ibid.* n. 99.

Proxenetæ declarationem juratam possunt
partes impugnare. *Ibid.* n. 102.

PUERI.

Pueri possunt habere beneficia Ecclesiastica,
& promoveri, alleg. 7. n. 4.

PUPILLUS.

Pupilli non admittuntur ad officia publi-
ca, alleg. 8. n. 15.

Pupillus propriè dicitur, qui exit à patria
potestate, alleg. 65. n. 9.

Pupillus impropriè dicitur, qui est in pa-
tris potestate. *Ibid.* n. 10.

Pupillus propriè non dicitur, qui in utero
est. *Ibid.* n. 13.

Q**QUALITAS.**

Qualitas personarum, & delictorum
inspicitur in custodia carceris, alleg.
13. n. 8.

Qualitas juncta verbo debet verificari tē-
pore verbi, alleg. 14. n. 13.

Qualitas honestatis non præsumitur, nisi

probetur, alleg. 65. n. 27.

Qualitas dispositione ubi deficit, cessat
dispositio, alleg. 72. n. 79.

QUANDO.

Quando hæredes, vel agunt, vel conve-
niuntur pro hæreditariis debitibus ex cō-
tractu requirente scripturam publicā,
debet produci. *Ibid.* num. 137. & 138.
& in modo proponendi est cautè agen-
dum. *Ibid.* n. 139.

Quando agitur inter duos de spolio, potest
tertius se opponere, & probato domi-
nio, impedire restitutionem, alleg. 75.
num. 13.

Quando Regius procurator assistit parti
non excusatur pars si succumbat, à con-
demnatione expensarum, alleg. 95. n. 8.

QVASI.

Quasi contractus possunt probari per te-
stes, & non requiritur scriptura, alleg.
72. num. 112.

QUANTITAS.

Quantitas in terminis Ord. requirentis
publicam scripturam ad probationem
est individua. *Ibid.* n. 131.

QUARENTENA.

Quarentena solvit de sententiis latis
in causis possessoriis, si condemnatus se
defendit, alleg. 78. n. 4.

QUÆSTIO.

Quæstio mota super decimis consistens in
facto potest tractari coram judice sæ-
culari, vel Ecclesiastico, facta præ-
ventione, alleg. 75. num. 12.

QUINQUENNIVM.

Quinquennium datur ad accusationem a-
dulterii, alleg. 88. n. 3. & procedit in
adulterio simplici, secus si cum quali-
tate. *Ibid.* n. 4.

Quinquennium datur ad accusandum,
non vero ubi de eo excipitur. *Ibidem*
num. 5.

Quinquennium datur ad repetendas res,
quæ ceciderunt in commissum. *Ibidem*
num. 6.

Quinquennium ad petendas decimas con-
demnationem currit à die quo senten-
tia transit per Cancellarium, vel des-
cripta est in libro illius. *Ibid.* num. 8.
declarando. *Ibid.*

possunt cognoscere, alleg. 77. num. 10. & 11.

Præsides provinciales solent impetrare Judices qui cognoscant de suis suspicio-nibus, alleg. 96. n. 26.

PRÆSCRIPTIO.

Præscriptio dormit in quibusdam casibus, alleg. 88. num. 17.

PRINCEPS.

Princeps potest facere de cive forensem propter delictum, alleg. 40. n. 23.

Princeps potest revisionem semel denega-tam rursus concedere, alleg. 90. n. 25.

Princeps potest concedere revisionem, quando senserit aliquem ex Senatori-bus, qui fuit in sententia, esse suspectū. *Ibid.* num. 28.

Princeps potest removere suspicionem, & ea remota, causam committere, alleg. 96. num. 73.

PRIVATIO.

Privatio præsupponit habitum, alleg. 29. num. 68.

PRIVILEGIUM.

Privilegium fori an competit Clericis de jure divino, alleg. 10. n. 4.

Privilegium concessum Ecclesiis, & per-sonis Ecclesiasticis non solvendi ga-bellam an transeat ad emptores, alleg. 28. num. 29.

Privilegia competentia Clericis conjugati, an communicatur eorum uxoribus, alleg. 44. n. 15. & circa privilegium fori est controversum. *Ibid.* num. 16.

Privilegium uxoris viduæ Clerici in mi-noribus. *Ibid.* num. 20.

Privilegium Canonis respicit pœnas spi-rituales, & privilegium fori respicit ju-dicium Ecclesiasticum, alleg. 55. nu-mer. 14.

Privilegium concessum orphanis, seu pu-pillis trahendi adversarios ad Curiam non competit maioribus 14. annorum, alleg. 65. n. 12.

Privilegium concessum foeminis minori-bus 12. annorum trahendi adversari-os ad Curiam, competit etiam foemi-nis maioris ætatis, quæ vivunt in coeli-batu. *Ibid.* n. 20.

Privilegium concessum viduis trahendi

ad Curias competit etiam iis, quæ vi-ros habent inutiles. *Ibid.* numer. 19. quod non procedit de jure Lusitano, num. 21. & ampliando in filiabus famil. num. 22.

Privilegium trahendi ad Curias concef-sum viduis, & pupilis procedit, tam in litibus motis per eos quam in litibus bus, quæ motæ fuerunt vivis maritis, seu partibus, & sic limitatur lex ubi coeptum. *Ibidem* num. 24. ampliando, num. 25.

Privilegium concessum viduis, & orpha-nis trahendi ad Curiam habet locum, etiamsi sint divites. *Ib.* n. 28. amplian-do, quod etiam competit maioribus, si causa communis sit. *Ibid.* n. 29.

Privilegium concessum viduis trahendi ad Curias, non competit iis, quæ maritos occiderunt. *Ibid.* n. 30.

Privilegium concessum trahendi ad Cu-riias, non habet locum in litibus motis super juribus regalibus. *Ibid.* n. 32. de-clarando, n. 33.

Privilegium concessum viduis trahendi ad Curiam, non habet locum in iis, quæ habent jurisdictionem. *Ibid.* n. 34.

Privilegium trahendi ad Curiam concef-sum viduis, orphanis, & personis mi-ferabilibus, non competit contra simi-lies. *Ibid.* n. 38. nec in causis parvi va-loris, n. 39.

Privilegium fori non habet locum in cau-sis novi spolii depositi rerum consigna-tarum, mercedum famulorum. *Ibidem* num. 40.

Privilegium concessum viduis, an possint renuntiari, & an detur variatio post electionem, n. 48.

Parivilegium trahendi ad Curias concef-sum viduis, orphanis & miserabili-bus, non competit in criminalibus. *Ib.* num. 50.

Privilegium trahendi ad Curias an cōpe-tat Monasteriis, alleg. 66. n. 1.

Privilegium trahendi ad Curiam conce-ditur Monasteriis Sancti Augustini, Prædicatorum, Minorum, & Carme-litarum. *Ibidem* n. 13. idem in Reli-giosis Societatis Jesu.

Privilegium idem conceditur aliis Monasteriis per communicationem. *Ibidem* num. 15.

Privilegium trahendi ad Curias, etiam conceditur Canonici regularibus Congregationis Sanctæ Crucis Conimbrigensis. *Ibid.* n. 16. & casus contingētia, quod immutatum est per decretum Senatus. *Ibidem* num. 18.

PROBATIO.

Probationibus factis, & illis clausulis ex parte accusatorum, communicatur processus Reo, qui se defendit sub charta securitatis, alleg. 67. n. 54. Datur tamen apertis, quando se defendit sub fiduciōne. *Ibid.* n. 53.

Probatio, quæ fit ex dispensatione in contractibus requirentibus publicam scripturam, qualis sit, alleg. 72. n. 19.

Probatio per confessionem non est minor ea, quæ fit per instrumentum. *Ibidem* n. 54. declarando, ut procedat in confessione judiciali, vel in precibus Principi oblatis. *Ibid.* n. 56.

Probatio matrimonii potest fieri per plures modos, alleg. 72. n. 109.

Probationum copia non est coangustanda. *Ibid.* n. 108.

Probatio dotis, quoad quantitatem exceedentem summam à lege taxatam, debet fieri per scripturam. *Ibid.* n. 110.

PROBARĒ.

Probari possunt quasi contractus absque scriptura. *Ibidem* n. 112.

PROCESSUS.

Processus facti cum hereditate jacente, non dato curatore, sunt nulli, alleg. 68. n. 13. limitando, n. 14.

Processus qualis sit post admissas exceptiones in convento pro debito instrumenti, assignatis decem diebus ad allegandum, & probandum, alleg. 76. num. 62.

Processus manet in Senatu, quando judicatur bene appellatum, alleg. 81. n. 4. declarando, n. 5.

PROCURATOR.

Procuratio facta, & subscripta manu illius, qui habet qualitatē Cavallerii, admittitur per Leg. Lusit. alleg. 13. n. 242.

Procurator ad judicia qua ætate quis esse potest, alleg. 20. n. 9.

Procurator in Curiis sacerdotalibus non potest esse Clericus, nec Advocatus, alleg. 27. numer. 1. & ibi referuntur verba Ordin. Lusit.

Procurator potest esse Clericus in minoribus sine beneficio, in Curiis sacerdotalibus. *Ibid.* n. 4.

Procurator in causis Ecclesiasticis, & in foro Ecclesiastico potest esse Clericus. *Ibidem*. n. 6. & in quibuscumque causis, & pro quibuscumque personis in Curia Romana ex tolerantia Pontificis. *Ibid.* n. 6. 7. & 8.

Procurator potest esse Monachus de licentia Abbatis, ampliando, & declarando. *Ib.* n. 9. usque ad n. 11.

Procurator absentis si negligat agere bona ejus traduntur consanguineis, alleg. 79. n. 7.

PRODITIO.

Proditio est crimen atrocissimum, alleg. 13. n. 135. usque ad n. 127.

Proditionis crimen agitur in legibus civitis. *Ib.* n. 128. usque ad n. 131.

Proditionis crimen, seu alevosiae committit, qui veneno occidit. *Ibid.* n. 134.

Proditionis crimen committenti conceditur charta securitatis per Praesides Curiales causarum criminalium privative, & de eo criminis cognoscunt, & non competit Praesidibus provincialibus. *Ibid.* n. 135.

Proditionis crimen committens perdit nobilitatem, alleg. 13. n. 139. & 140.

PROMISSIO.

Promissio incerta dotis potest exequi, & arbitrari, alleg. 76. n. 22.

PROMOTOR.

Promotores iustitiae sacerdotalis, qui delinquentes accusant, non condemnant in expensis de jure Lusitano, alleg. 95. n. 5. & quid sit decisum in Concil. Provinciali Bracharens. *Ib.* n. 6. & 7.

PROVINCIALES.

Provinciales possunt concedere literas commendatarias suis subditis, quia in eos habent jurisdictionem ordinariam, alleg. 5. n. 51.

INDEX

tum. *Ibid.* n. 100. usque ad n. 102.

PATRITIATUS.

Patriciatus dignitas quid sit. *Ibidem* num. 83.

Patriciatus dignitas, & consularis differunt. *Ibid.* n. 96.

PAUPER.

Pauperes litigantes in instantia appellationis, vel gravaminis, vel in judicio actionum novarum, solvunt dimidiā partem expensarum, auctuario, & advocato sumptibus Cancellariæ, alleg. 21. n. 8.

Pauper condemnatus non solvit decimam, nec pro ea carceratur, alleg. 83. num. 3.

Pauper relevatur ab obligatione deponendi cautionem in Cancellaria gravamen interponendo, & jutando se non habere unde solvat, & dicendo orationem Dominicam pro anima Regis Dionysii, & quid sit in novatum per novam Ord. alleg. 89. n. 17. & 18.

PECCATUM.

Peccatum difficile est non intervenire inter ementem, & vendentem, alleg. 28. num. 12.

Peccatum non committunt contrahentes, licet consumant ante acceptas benedictiones, nisi faciant in contemptum, alleg. 29. n. 50. & 51.

PECUNIA.

Pecunia accipere pro ingressu in emphyteusim licitum est, alleg. 28. n. 41. quod limitatur, n. 42. & 43.

PÆNA.

Pœna non est imponenda, nisi in casibus expressis, alleg. 31. n. 5.

Pœna quando imponitur, attenditur tempus delicti, alleg. 13. n. 8.

Pœnae non egrediuntur eorum personas, contra quos sunt statutæ, alleg. 62. n. 3. & 4.

Pœna triplex imponitur deferentibus arma, ferrum, ligamina ad inimicos infideles. *Ibidem* n. 21.

PENSIO.

Pensionis solutio deducenda est, quando agitur de spolio, in qua consistit probatio possessionis, alleg. 75. num. 7. &

infertur ad Clericum. *Ib.* n. 8.

PERMISSUM.

Permissum censetur, quod non invenitur prohibitum, alleg. 12. n. 5.

PERSONA.

Personæ miserabiles habent privilegium trahendi ad Curiam, alleg. 65. n. 35. declarando, n. 36.

PESTIS.

Pestis est bellum inter Deum, & homines, alleg. 47. n. 17.

PETITORIUM.

Petitorio agens potest illud suspendere, & possessorio agere, alleg. 75. n. 16.

PETRUS BARBOSA.

Petrus Barbosa defenditur ab impugnazione Sanchez, alleg. 13. n. 225.

PIGNUS.

Pignus relinquitor in Cancellaria pro decima, usque ad tria millia numorum regalium, quoique liquidetur, alleg. 82. num. 6. & agitur ibi decreto Senatus, num. 7.

PLURALIS.

Pluralis locutio in duobus ad minus verificatur, alleg. 72. n. 121.

POSITIO.

Positio ut pars teneatur respondere, non debet esse criminalis, vel turpis, alleg. 71. n. 3.

POSSESSOR.

Possessor maioratus potest transfete in sequentem, alleg. 59. n. 2.

PRACTICA.

Practica semper est sequenda, alleg. 46. num. 18.

Practica non est tenendum, quod lege non cavetur, vel ubi lex, est in contrarium, alleg. 76. n. 71.

PRÆLATUS.

Prælati exemptorum possunt concedere literas commendatitias, allegat. 5. numer. 50.

PRÆPOSITIO.

Præpositio, intra, includit diem termini, alleg. 76. n. 51.

Præpositio, ante, solet excludere illud, cui præponitur, alleg. 8. n. 4.

PRÆSIDES.

Præsides Provinciales in quibus causis possunt

Quinquennium ad petendas decimas currit conductoribus, & receptoribus Cancellariæ. *Ibid.* n. 10.

Quinquennium ad petendas decimas non currit, quando debitores sunt non solvendo. *Ibid.* n. 13.

Quinquennium illud non procedit, data interruptione. *Ibid.* n. 14. nec ubi datur tale impedimentum, quod removeri non potuit. *Ibid.* n. 15.

Quinquennium currit, ubi conductori, vel receptori defuncto succedit pupillus. *Ibid.* numer. 16. quid si succedat minor, & in eo perficiatur præscriptio. *Ibidem* num. 17.

R

RATIO.

Ratio ea habenda est pro expressa, in qua Legislator potuit legem stabilire, alleg. 67. n. 4.

RECUSARE, & RECUSATIO.

Recusans Auditores dominorū literatos, tenetur deponere cationem, alleg. 97. num. 8.

Recusans dominos, qui sunt literati, tene-
tur deponere cautionem. *Ibid.* n. 9.

Recusans Regius procurator judicem, ex-
cusatur à cautione. *Ibid.* n. 12.

Recusans non amittit cautionem, si desi-
stat antequam feratur sententia. *Ibid.* num. 13.

Recusans totam cautionem amittit, si
judex recusatus judicatur non suspe-
ctus *Ibidem* numer. 14. si autem ju-
diciatur, quod non procedit recusatio
amittit dimidiā, limitādo duplicitē,
num. 15.

Recusans tertius non amittit cautionem
si non admittitur ad oponendas recu-
sationes. *Ibid.* n. 16.

Recusans debet in calce libelli suspicionū
nominare testes ad eas probandas. *Ibid.* num. 25.

Recusans non amittit cautionem, quando
pendente recusatione moritur recusa-
tus. *Ibid.* n. 17. fallit n. 18. & 19.

Recusans amittit cautionem, quando te-

recusatus judex mortuus est, & judica-
tur non suspectus. *Ibid.* n. 20.

Recusans potest extrahere sententiam,
vel certitudinem de sententia lata in re-
cusatione. *Ibid.* n. 22.

Recusatio, & appellatio à pari procedunt,
& recusatio habet instar appellationis,
alleg. 70. n. 16. nec ea pendente, quic-
quam innovandum est.

Recusatio unde orta est, alleg. 96. num. 2.
Recusatio judicis est janua defensionis.
Ib. n. 3.

Recusatio non admittitur in Lusitania, ni-
si in causa pendente. *Ibid.* n. 4.

Recusatio debet allegari ante litem con-
testatam. *Ib.* num. 5. quid de jure Lusi-
tano. *Ib.* n. 6.

Recusatio non admittitur contra judices,
& scribas in executione sententiæ, dict.
alleg. 96. n. 10.

Recusatio non admittitur contra Calcu-
latores patrimonii Regalis. *Ibid.* n. 15.
& 16.

Recusatio non admittitur contra judicē,
in quem recusans post recusationem cō-
sensit, nisi ex causa de novo orta recuse-
tur. *Ibid.* n. 9. & in modo recusandi
quid agendum, n. 17.

Recusatio admittitur, data causa recusā-
di, antequam fiat audientia. *Ibid.* n. 18
nec admittetur apud Lusitanos opinio
Rebuff. & Azeved. *Ibid.*

Recusatio non admittitur, nisi intimetur
per partem, vel per procuratorem spe-
cialem. *Ibid.* num. 19.

Reusatio secunda admittitur, si ortum
habuit de novo, nec sufficit jurare quod
de novo in notitiam venerit. *Ibid.* nu-
mer. 33.

Recusatio non admittitur, si suspicio or-
tum habuit anteriorem, licet juret ve-
nisce ad ejus notitiam, si sciebat, vel ra-
tionem scientiæ habebat, quod recusa-
tus erat judex suæ causæ, d. alleg. 96.
numer. 43. declarando, *Ibid.* numer. 44.
& 45.

Recusationem removere potest Princeps,
& ea sublata causam committere. *Ibid.*
numer. 73.

Recusari non possit judex, qui fuit testis
in

in ea causa, in qua recusatur, d. alleg. 96. n. 37.

Recusari non potest Senator assistens determinationi cajuscumque processus, licet non dederit votum, nec delibera-
tionem, nec fuerit assumpta memoria in eo, ad id quod ulterius accreverit.
Ibid. n. 33.

Recusari potest iudex si contra absentem processit per edictum. *Ibid.* num. 44. & 45. & refertur conciliatio Alyari Vasci, quæ cessat, stante nova Ordinat. *Ibid.* n. 46.

Recusari potest iudex per tertium compa-
rentem pro suo interesse. *Ibid.* n. 72.

Recusationis libellus debet esse scriptus,
vel subscriptus per advocatum. *Ibid.* n. 22. & 23.

Recusatus iudex in prima instantia po-
test cogere partes ad assumendos ar-
bitros, & ita utuntur Lusitani, alleg. 69. n. 10.

Recusatus iudex potest agpellare à sen-
tentia, si prætendat interesse probabi-
le, alleg. 70. n. 1.

Recusatus iudex tenetur deponere super
suspicionibus, alleg. 71. num. 4. declara-
rando, *Ibidem* n. 5. usque ad n. 7.

Recusati iudicis loco quis debet dare judi-
cem. *Ibidem* n. 8.

Non reculatur iudex, cui processus com-
mittitur, quando citatur pro causa, ob
quam recusans poterat eum citare, an-
te factam commissionem alleg. 96. n. 31.

Recusatus tenetur depositionem reddere
intrâ tres dies, alias judicatur suspectus.
Ibid. n. 36.

Recusati notarii loco, potest iudex alii
comittere processu arbitrio suo, acce-
dete voluntate litigantium. *Ibid.* n. 6.

Recusatis notariis alii sumuntur. *Ibid.* n. 65.

Recusatus iudex non potest de causa co-
gnoscere, donec suspicio finiatur, & te-
netur parti ad damnâ, & sumptus. *Ibid.* n. 69. & 70.

RECTOR.
Rector sive Gubernator faciunt commis-
siones loco Senatoris, qui vel coram mil-
itis recusatur, vel agnoscit suspicionem

ante procedimentum, alleg. 96. n. 27.

REGIMEN.

Regimen das companhias, §. 45. declara-
tur, alleg. 13. n. 244.

REGNUM.

Regnum defertur jure hæreditario, alleg.
32. n. 19.

RÆGULÆ CANCELLARIÆ.

Regula prima Cancellariæ declaratur,
alleg. 77. ubi insimul de reg. 2. 3. 4. & 5.

Regul. Cancellariæ 6. declaratur, alleg. 73.

Reg. Cancellariæ 7. declaratur, alleg. 79.

Reg. Cancellariæ 8. declaratur, alleg. 80.
& an procedat in aliis rebus conductis.

Ibid. n. 2.

Regul. Cancellariæ 9. & 10. declaratur,
alleg. 81.

Regul. Cancellariæ 11. & 12. declaratur,
alleg. 81.

Regul. Cancellariæ 13. & 14. declarat-
tur, alleg. 83. & inde sumitur limitatio
ad regul. 22. *Ibidem* n. 2.

Regula Cancellariæ 15. & 16. declarat-
tur, alleg. 84. & inde sumitur limita-
tio ad regul. 12. & continet speciale
privilegium concessum procuratoribus
Regiae Coronæ. *Ibid.* n. 2.

Regul. 17. & 18. declaratur, alleg. 85. &
ampliatur regul. 17. *Ibid.* num. 21. &
assignatur differentia inter eas regulas,
num. 22.

Regulæ adhærendum est, ubi non inveni-
tur limitata, alleg. 72. n. 126.

Regula 17. ampliatur in omnibus casibus,
in quibus quis propter delictum con-
demnatur in amissione bonorum, *Ibid.*
num. 4.

Regul. 19. declaratur, alleg. 86.

Regul. 20. declaratur, alleg. 87

Regul. 22. declaratur, alleg. 88.

Regul. 23. declaratur, alleg. 89.

Regul. 24. declaratur, alleg. 90.

Regul. 25. declaratur, alleg. 91.

Regul. 26. declaratur, alleg. 92.

Regul. 27. & 28. declaratur, alleg. 92.

ubi etiam declarantur aliæ regulæ Can-
cellariæ, usque ad n. 94.

RELEGATIO.

Relegatio in perpetuum cum publicatione
bonorū, dicitur deportatio, alleg. 13 n. 8.

Re-

REMISSIO.

Remissio debet fieri, parte non citata, quando iudicii constat de Clericatu, per productionem literarum, vel aliis modis, alleg. 19. num. 10. & ibidem num. 11. quando pars sit citanda in remissione, & n. 12. in cuius potestate debet manere Clericus, dum cognoscitur de Clericatu, & n. 13. an debet iudex saecularis supersedere, & num. 14. an sententia judicis Ecclesiastici de Clericatu fidem faciat coram saeculari, & n. 15. de cognitione Clericatus in minoribus, & quid sit compensis in cognitione, si inciderit quaestio de valore tituli, usque ad n. 25.

Remissionis ad Ordines cognitio in gradu appellationis pertinet ad judices Regiae Coronae, non ad Auditores causarum criminalium, alleg. 53. n. 2. & ibi refertur casus contingentia.

Remissionis ad Ordines, causa non expeditur per gravamen, sed per appellationem. *Ibid.* n. 51.

REPLICA.

Replica habetur pro libello, alleg. 28. n. 57. declarando, n. 58.

REPROBARE.

Reprobantur Doctores qui tenent, annulata scriptura, contractum firmum permanere, stante Ord. Lusit. *Ibid.* n. 59.

Reprobatur opinio Castelli, alleg. 64. n. 5. & salvatur, n. 6.

Reprobatur Gonçalus Mendez de Cabed. alleg. 70. n. 7.

Reprobatur resolutio Seraphini, alleg. 72. num. 30.

Reprobatur opinio Menoch. citata. *Ibid.* n. 107.

RESCRIPTA.

Rescripta impetrata per falsam suggestionem sunt nulla, alleg. 60. numer. 7. & ibi quæ necessariæ sunt explicanda, n. 8.

RESPUBLICA.

Reipubl. interest suprema hominum iudicia exitum habere, alleg. 68. n. 17.

RESTITUERE, & RESTITUTIO.

Restitutio debet fieri in integrum, alleg. 58. num. 22. & ibi, quid si spoliator fuerit absolutus, & qua poena tenea-

tur de jure communi, & Lusitano, n. 23. usque ad n. 25.

Restitutio spoli licet facta fuerit, adhuc agi potest pœnam. *Ibid.* nom. 25.

Restitutio primasi concedatur, & ea la- psa sit non datur secunda, alleg. 89.

num. 13. *ui msiv 10q autaq il ollv*

Restitutio unica datur in quolibet articulo. *Ibid.* n. 14.

Restitui non possunt maiores ad prosecutionem gravaminis, quod in tempore ordinationis non sunt prosecuti. *Ibid.* num. 15.

Restitutio si concedatur, & labatur tempus illius, an debeant audiri. *Ibid.* num. 16.

Restitutio non datur minoribus contra delittoriam, alleg. 65. num. 58. declara- tanda. *Ibid.*

Restitutio non debet plus operari, nec maius tempus indulgere, quam fuit ordinarium, eodem n. 16.

RES SACRA.

Res sacra est inæstimabilis, alleg. 99. num. 10.

REVISIO.

Revisio conceditur de sententiis, à quibus non datur alia instantia appellationis, vel gravaminis, alleg. 90. n. 2.

Revisiones sunt in duplice differentia. *Ib.* n. 3. & idem observatur de jure com- muni, n. 4.

Revisionem nemo concedit, nisi solus Rex. *Ibid.* n. 5. & 6.

per revisionem fit injuria judicibus, con- tra quorum sententiias conceditur. *Ib.* num. 7.

Revisio de jure debet peti intra decem di- es. *Ibid.* n. 8.

Revisio in Regno Franciæ petitur intra biennium. *Ibid.* n. 9.

Revisio in Regno Lusitano postulatur in- tra bimestre a die latæ sententiæ. *Ibid.* num. 10.

Revisio petitur intra biennium de senten- tiis latis in Senatu Indiarum. *Ibid.* num. 11.

Revisio conceditur etiam lapso illo tem- pore, ex causa. *Ibid.* n. 12. & ex causa restitutio. *Ibid.* n. 13.

INDEX

426

Revisionem qui postulare volunt, perunt communicationem processus in audi-entia, d. alleg. 90. n. 15.

Revisio quando conceditur ex gratia, nihil est probandum exterius. *Ibidem* num. 17.

Revisio si petatur per viam iustitiae, poterunt partes probare causas adductas. *Ibid.* n. 18. & poterunt facere allegatiōes juris, n. 19.

Revisio denegatur in certis casibus in Re-gno Castellæ, & Lusitano, ibi remissive, n. 20.

Revisiones antequām concedantur, quid faciant partes. *Ibid.* n. 23.

Revisio semel denegata potest per Princi-pem concedi. *Ibid.* n. 25.

Revisio quando censeatur semel denega-ta. *Ibid.* n. 26.

Revisio potest dari, quando causæ fi-niuntur in duabus instantiis, & as-cendunt summas de quibus, *Ibidem* num. 27.

Revisio potest per Principem concedi, quando senserit suspectum fuisse ali- quem ex Senatoribus qui fuit in senten-tia, *Ibid.* n. 28.

Revisio an concedatur contra senten-tias habentes vim definitivæ, *Ibidem* num. 29.

Revisionem petens debet prius deponere cautionem. *Ibid.* num. 31. quod li-mittatur in paupere ad arbitrium Re-gis, n. 32. & debet præcedere revisio-nem, n. 33.

Revisionem petens si succumbat, amittit cautionem, vel in totum, vel in partem, prout succubuerit; & in partem con-tribuit advoçatus, n. 26.

REUS.

Reus potest uti pluribus defensionibus, alleg. 67. n. 38.

REX.

Rex dispensat, ut contractus requirentes probationem per scripturam, possint probari per probationem de jure com-muni, alleg. 72. n. 18.

RICOS HOMENS.

Ricos homens, & ricas donas, quidican-tur, alleg. 66. n. 4.

ROGARE.

Rogari testes non requiritur ad codicil-lum, vel aliam ultimam voluntatem ex-tra testamentum, alleg. 73. n. 9.

S

SACERDOTIUM.

Sacerdotium superveniens tollit mu-nus publicum antea injunctum, alleg. 46. n. 6.

SALARIIUM.

Salarium non recipiunt Tabelliones, & scribæ diligentis ad Regem pertinen-tibus, alleg. 94. n. 4.

Salarium Cancellorii in decernendis tu-
-pacionibus, alleg. 97. n. 24.

SCIENTIA.

Scientia Principis non sufficit, ut dica-tur dispensatum in Ord. nisi de ea fece-rit mentionem, alleg. 8. n. 33.

Scientiam sufficientem non habens ad offi-cium, quod appetivit, peccat, alleg. 9. num. 27.

SCRIPTURA.

Scriptura deperdita, potest haberi recur-sus ad notam, & si originale fuerit de-perditum, admittetur probatio per te-stes, alleg. 22. n. 27. & 28.

Scripturæ amissæ tenor qualiter sit pro-bandus. *Ibid.* n. 29.

Scripturæ vitium, & defectus, quando ex ea patet, dicitur evidens, & non sup-pletur ex tempore, alleg. 28. n. 51.

Scriptura excusat, quando pars vult relinquere causæ decisionem in jura-mento adversarii, alleg. 72. n. 27.

Scriptura non requiritur inter personas, de quibus in Ord. citata. *Ibid.* n. 39. & fuit inductum specialiter inter eas, n. 40. declarando, n. 41. & ampliando.

Scriptura an requiratur ad probationem distractus facti ante, vel post matri-monium. *Ibid.* n. 42. ampliando, n. 43. & 46.

Scriptura requiritur ad probationem di-stractus, quando contractus fuit factas per scripturam inter eos, qui poterant sine scriptura contrahere. *Ibid.* n. 47.

&

- & idem conceditur hæredibus eorum, n. 48.
- Scriptura an requiritur ad probationem contractus societatis, d. alleg. 72. n. 49. & 50.
- Scriptura contractus principalis quando est facta, potest interesse probari per testes. *Ibid.* n. 55.
- Scriptura ubi est facta de contractu, & omissa est qualitas, quæ intervenit in eo, potest probari per testes. *Ibid.* n. 52.
- Scriptura non requiritur ubi adest confessio partis. *Ibid.* n. 53. quia non est minor probatio per confessionem, quam quæ fit per scripturam, n. 54.
- Scriptura quando fit in maiori summa, & ea in notam redigitur, dicitur publica. *Ibid.* n. 69.
- Scriptura publica non requiritur in literis cambii. *Ibid.* n. 7.
- Scriptura publica non requiritur inter personas Ecclesiasticas. *Ibid.* n. 71. nec inter hæredes eorum, n. 73.
- Scriptura non requiritur inter personas, de quibus in Ordin. citata ex speciali prærogativa. *Ibid.* num. 74. & 75. nec extenditur ad personas diversas, n. 76.
- Scripturæ inter illas personas debent esse factæ, & subscriptæ manu earum, nec sufficit alterum, quia copulativè utrumque requiritur. *Ibid.* n. 80. & 81. declarando, n. 83.
- Scriptura non requiritur ad probationem commodati, licet excedat quantitatem per L. taxatam. *Ibid.* n. 88.
- Scriptura non requiritur ad probationem rerum, quæ dantur per in commendationem. *Ibid.* n. 89.
- Scriptura non requiritur ad probationem venditionis rerum factæ per proxenetas. *Ibid.* n. 90.
- Scriptura non requiritur ad probationem rerum, quæ traduntur præconibus, vel adellis, d. alleg. 72. n. 104.
- Scriptura non requiritur ad probationem matrimonii. *Ibid.* n. 105. & 106.
- Scriptura non requiritur ad probationem, quasi contractus. *Ibid.* n. 112.

Scriptura non requiritur ad probationem conductionis minoris summæ taxatæ à lege. *Ibidem* n. 113. & 114.

Scriptura non requiritur ad probationem contractus maioris summæ respectu tertiorum, nisi sint successores contractantium. *Ibidem* n. 143.

Scriptura personarum de quibus in Ord. lib. 3. tit. 59. §. 14. habet vim publicæ scripturæ, alleg. 76. n. 6.

Scriptura requiritur pro substantia in emphyteusi Ecclesiastica, alleg. 72. num. 141.

SCRUTINIUM.

Scrutinium quale sit faciendum, alleg. 9. n. 6.

SECURITAS.

Securitatis chartas ex antiqua consuetudine Lusitanæ solent delingentes assumere, pro criminibus cōpiantur, & soluti à carcere se ab illis defendant, alleg. 67. n. 1.

Securitatis chartas in certis casibus concedunt Præsides Curiales causarum criminalium, non Provinciales. *Ibid.* n. 2.

Securitatis chartas in casibus resistentiæ, & offensiæ, quæ fiunt ministris justitiæ, soli Præsides Curiales concedunt. *Ib.* n. 5.

Securitatis chartas in casibus proditio- nis, hæresis, alevosiæ falsæ monetæ, sodomiæ, abductionis à carcere, concedunt soli Præsides Curiales, & coram ipsis fiunt accusationes. *Ibid.* n. 6.

Securitatis chartas petitas per Tabelliones de erroribus cōmissis in officiis concedunt judices Cancellariae. *Ibid.* n. 7.

Securitatis chartas non concedunt audi- tores dominorum, nisi habeant in dona- tionibus posse eas concedere. *Ibid.* n. 9.

Securitatis chartas negativas in casibus homicidii, & resistentiæ possunt con- cedere Auditores Ducis Brigantiae. *Ibidem* n. 13.

Securitatis chartas concedit Auditor Ar- chiepiscopi Primatis Bracharens. etiam in homicidiis, ex vi contractus, tam ne- gativas, quam confessatives. *Ibidem* n. 11.

INDEX

Securitatis chartæ in casibus vulnerum, & tumefactionis, negativæ non possunt concedi, nisi elapsis 30. diebus à die commissi criminis. *Ibid.* n. 14.

Securitatis chartæ negativæ in casibus homicidii non conceduntur, nisi post tres menses à die commissi homicidii. *Ibid.*

Securitatis chartæ confessatiæ cum defensione, possunt statim concedi, nullo tempore expectato. *Ibidem*

Securitatis chartæ in casibus homicidii uxoris confessatiæ dantur marito, quādo fatetur eam occidisse ob adulterium. *Ibid.* n. 15.

Securitatis chartæ confessatiæ conceduntur eis, qui occidunt bannitos per sententiam. *Ibid.* n. 17.

Securitatis chartæ conceduntur in casu Cabedi Arresto 96. in 1. p. d. alleg. 7. n. 19.

Securitatis chartæ confessatiæ in casibus homicidii expediuntur per Præsides Curiales, visa inquisitione in Senatu. *Ibidem* n. 19.

Securitatis chartæ negativæ possunt concedi ante illud tempus ex dispensatione concessa per Senatores Palatii. *Ibid.* n. 20.

Securitatis chartæ in aliis casibus concedunt Præsides per se solos. *Ibid.* n. 21.

Securitatis chartæ possunt concedi usque ad tres per Præsides, & quarta ex dispensatione. *Ibid.* n. 22.

Securitatis chartas an possint accipere carcerati pro alio crimen diverso ab eo, pro quo sunt in carcere. *Ibid.* n. 23. Securitatis chartas impetrans tenetur citare partes offensas intra tempus in illis præfixum. *Ibid.* n. 25.

Securitatis chartas impetrans, postquam se præsentaverit, tenetur personaliter in audiencia residere. *Ibid.* numer. 26. quod si interrupcat, & frangat residentiam, potest residere intra 15. dies, quibus elapsis, potest carcerari, si pro crimen erat pronuntiatus ad carcerem. *Ibidem* n. 27.

Securitatis chartam frangens, non obligatur ad carcerem, si de crimen aliter constat. *Ibid.* n. 28.

Securitatis chartam frangens, si velit petere secundam, vel tertiam, debet facere mentionem de aliis. *Ibid.* n. 29.

Securitatis chartæ negativæ non valent in casibus formatis per inquisitiones pronuntiatas per judices nominatos in Ordin. lib. 5. titul. 130. §. ult. *Ibidem* n. 30. & ea Ord. est contraria juri communis, n. 31.

Securitatis chartæ negativæ valent in casibus pronuntiatis per quærelam. *Ibid.* n. 32.

Securitatis chartæ negativæ valent in casibus inquisitionum, quæ assumuntur, & pronuntientur per Auditores dominorum, vel per judices municipiorum. *Ibid.* n. 33.

Securitatis chartæ valent, licet impetrantes faciant contrarietatem negativam. quod impugnatur, n. 41. & 42.

Securitatis chartæ negativæ non conceduntur cum defensione contraria delicto. *Ibidem* n. 53.

SENATUS, & SENATORES.

In Senatu civilium causarum erant judicces, qui vocabantur sobre Juizes, alleg. 65. num. 2. & in eorum locum succederunt judices dicti actionum novarum.

In Senatu Portug. creatus est judex actionum novarum, n. 4.

Senatores Palatii dispensant, ut contratus usque ad summam ducentorum milium numorum regalium, possunt probari per probationes de jure communis, & in ampliori summa recurritur ad Regem, alleg. 72. n. 18.

Senatoris deliberatio data in revisione non annullatur, licet moriatur, antequam secundus deliberet, allegat. 90. n. 30.

Senatores, qui cum Cancellario assistunt in determinandis suspicionibus, an possint allegari suspecti, allegat. 96. num. 134.

Senator an possit recusari assistens determinati processus ad id, quod ulterius accreverit, declarando. *Ibid.* n. 43.

Senator, qui juramento declarat se suspectum, tenetur intra triduum processum

R E R U M.

429

sum tradere, aliter tenetur parti ad sūptus duplicitos. *Ibid.* n. 50.

SENTENTIA.

Sententia lata tantam vim habet, ut non liceat contra eam reascripta impetrare, alleg. 60. n. 3. & 4.

Sententiae effectus non impeditur per rescriptum impetratum. *Ibid.* n. 5. & confirmatur. n. 6.

Sententia lata per collusionem, vel per fordes, vel per gratiam, non valet. *Ibid.* n. 10. & 11.

Sententia lata in causa instrumenti, licet impediatur per exceptiones, traditur parti, ut exequatur, & proceditur in exceptionibus, alleg. 76. n. 47.

Sententia producit duplex remedium, alterum executivum, quod expeditur nobili judicis officio, alterum per actionē in factum. *Ibid.* n. 62.

Sententiae antequam transeant per Cancellariam non possunt habere effectum, alleg. 86. n. 3.

Sententia revocata per gravamen non exequitur contra condemnatum, alleg. 87. n. 3.

Sententias, qui volunt impedire in processibus, faciunt assignari tres dies parti, vel ejus procuratori, ut extrahat ab actis, & deferant ad Cancellariam, alleg. 47. n. 23. ampliando. *Ibidem.*

Sententia præcepti facti nullo præcedente libello, nec litis contestatione in causis civilibus habet vim rei judicatae, & executionem paratam, alleg. 98. n. 6.

Sententia condemnatoria sufficit habere verbum condemnō, vel æquipollens. *Ibid.* n. 17.

SIMONIA.

Simonia crimen est, & ejus definitiones, alleg. 13. n. 141. usque ad 144.

Simoniæ crimen est prohibitum etiam de jure civili, & est altera hæresis. *Ibid.* n. 145. usque ad n. 147.

Simoniæ crimen est publicum, & non est mixti fori, & pertinet ad judicium Ecclesiasticum, & non ad sacerdotiale. *Ibid.* n. 148. usque ad 150.

Simoniæ crimen an possit punire sacerdotalia

ris judex lata sententia ab Ecclesiastico, & quomodo sit intelligenda Ord. Lusit. dum dicit hoc crimen esse mixti fori. *Ibid.* n. 151. & 152.

Simoniæ crimen non præscribitur. *Ib.* n. 153. & variæ poenæ imponuntur propter ejus atrocitatem.

Simoniæ crimen qui committit, perdit nobilitatis privilegium. *Ibid.* n. 154.

SIMULATIO.

Simulationis species exprimenda est in articulis, ubi de ea agitur, alleg. 72. n. 127.

Simulationis præsumptiones, remissive. *Ibidem* n. 128.

SODOMIA.

Sodomiae criminis est mixti fori, alleg. 13. n. 23.

SOLEMNITAS.

Solemnitas quando non permittitur in alia scriptura de ea fieri mentionem, non suppletur ex tempore, alleg. 28. n. 54. & semper de ejus nullitate agi potest, n. 54.

SOLUTIO.

Solutio census potest probari per testes in quantitatē à lege permisam, alleg. 72. n. 59.

Solutio pensionum per tres annos cohærentes facta arguit solutiones retrofactas esse annorum præcedentium. *Ibid.* n. 60. declarando quod in emphyteuta privati sufficiunt tres anni, & in emphyteuta Ecclesiæ sufficiunt duo anni. *Ibidem* n. 61.

Solutio pensionis in illis terminis an requiratur, quod probetur facta per apochas, vel per testes. *Ibidem* n. 62. & an sit præsumptio juris, & de jure, & admittat probationem in contrarium. *Ibid.* n. 63. & est exorbitans à juris communis regulis. *Ibid.* n. 64. & resolvit, n. 65.

Solutio census debiti fisco probatur per scripturam, non per testes. *Ibidem* n. 66. & 67.

Solutio pensionis deducenda est in causa spolii in qua consistit probatio possessionis, alleg. 75. n. 7.

INDEX

430

SPOLIARE.

Spoliator potest conveniri in loco, ubi spolium commisit, alleg. 65. n. 42.

Spoliatus probatis duobus requisitis possessionis, & spolii, restituitur ad possessionem. *Ibid.* n. 6.

Spoliator non auditur ad impediendam restitutionem spolii allegans de dominio. *Ibid.* n. 2. Ampliatur etiam quando agitur de spolio factō super juribus incorporalibus. *Ibid.* num. 3. & 4. Ampliatur, licet spoliator sit minor. *Ibid.* num. 5.

Spoliatio à quo tempore incipiat quando debitor recusat solvere annuos redditus. *Ibid.* n. 16.

Spoliatio datur pro decimis, si possessor à possessione spoliatur. *Ibid.* n. 9. declarando. *Ibid.* n. 10.

Spoliationis causa mota inter aliquos potest tertius se opponere, & probato dominio impedire restitutionem. *Ibidem* n. 13.

SUBSTANTIALIA.

Substantialia ubi deficiunt corruit actus, alleg. 72. n. 142.

SUBSTITUTUS.

Substitutus excluditur ab ingrediente Monasterium rogato de restituendo si nuptias non contraxerit, vel si filios non habuerit, alleg. 52. n. 2. & an hoc procedat in foro conscientiae. *Ibid.* n. 3. & 4.

SUCCEDERE, & SUCCESSIONE.

Succedere in Regno potest filius Clericus, alleg. 32. n. 18.

Successio ab intestato non datur filiis naturalibus in hereditate patris, alleg. 6. n. 24. & limitatur in filiis peditum, n. 25.

Successio ab intestato non datur quandiu potest dari successio ex testamento, alleg. 68. n. 3.

SUITAS.

Suitatis iura retinet filius Episcopi, alleg. 29. n. 81.

Suitatis iura habet filius ingressus religio nem. *Ibidem* n. 112.

SUPPLICATIO.

Supplicationes ad petendam revisionem

debent esse subscriptae per unum ex advocatis alterius Senatus, alleg. 90. n. 16.

Supplicationes quando non conceduntur contra sententias latas in Senatu Portugal. *Ib.* n. 21.

Supplicationes ad petendam revisionem debent offerri intra duos menses. *Ibid.* n. 22.

Supplicatio an admittatur ad revidendum processum, quando semel denegata fuit revisio. *Ibid.* n. 24.

Supplicationem qui offerat ad revidendū processum, tenetur deponere certam pecuniae summam. *Ibid.* n. 31.

Supplicans pauper relevatur à depositione revisione ad arbitrium Regis. *Ibid.* n. 32.

SUSPICIO.

Suspicio tollit jurisdictionem, alleg. 69. n. 5.

Suspicio debet allegari ante litem contestam, alleg. 96. n. 5. & quid de jure Lusit. n. 6.

Suspicionum, quæ intentantur Præsidibus Provincialibus, cognitio pertinet ad eorum Cancellarios. *Ibid.* n. 26.

Suspicionum, que objiciuntur officialibus urbis Portug. cognitio pertinet ad judicem Cancellariæ. *Ibid.* n. 29.

Suspicionum, quæ objiciuntur judicibus, qui non habent certos judices, cognitio pertinet ad arbitros. *Ibid.* n. 30.

Suspiciones, quæ objiciuntur contra scribas, debent allegari in principio causæ, & in audiencia, nisi pro causa, quæ habet ortum de novo. *Ibid.* n. 31. declarando, n. 32.

Suspicionum cognitio, quando judicantur per arbitros, pertinet ad superiorem in gradu appellationis. *Ibid.* n. 60. & de jure Lusit. non datur appellatio, nec gravamen, nisi ubi aliquis judex judicatur suspectus. *Ibid.*

Suspicio aufert jurisdictionem à judice recusato cum declaratione. *Ibid.* n. 61.

Suspicio aufert jurisdictionem à Judice recusato, & ubi recusatur notarius, removetur, & datur alius. *Ibid.* n. 63.

Suspiciones sunt probandas testibus, & aliis

aliis probationibus, *Ibid.* n. 68.

Suspiciones tenetur Cancellarius judicare intra 45. dies, alias tenetur ad sumptus *Ibidem*

ALIAS *TESTAMENTUM* *IN* *scriptis* *debet* *dari* *TABELLIONI* *per* *testatorem* *coram* *testibus*, *ut* *faciat* *instrumentum* *approbationis*, *servata* *forma* *Ordin.* *Lusit.* *quæ* *non* *procedit* *inter* *filios*, *Ib.* n. 30.

TABELLIO.

TAbellionatus officium non est permisum Clericis in sacris exercere, cum limitationibus, alleg. 26. n. 1.

Tabellionatus officium si Clericus in sacris exerceat, valebunt instrumenta per eum facta. *Ibid.* n. 3. & quid in Regno Castellæ, n. 5.

Tabelliones, & Scribæ salaryum non recipiunt de diligentibus ad Regeim pertinentibus, alleg. 94. n. 4.

Tabellio quando recusatur, & processus committitur alii, ille scribat in eo, donec suspicio finali sententia terminetur, alleg. 96. num. 67. declarando. *Ibid.*

TEMPUS.

Tempus delicti inspicitur in Clerico in minoribus, alleg. 23. n. 2.

Tempus 5. annorum datur ad exigendas décimas, alleg. 88. n. 2.

Tempus assignatum à lege, licet sit continuum, tamen ubi de incômodo absentiis agitur, non currit, nisi à die scientiae, alleg. 89. n. 7.

TERTIUS.

Tertius in cuius favorem facta est stipulatio in instrumento, potest executionem illius petere, alleg. 76. n. 80.

TESTAMENTUM, & TESTARI.

Testamenta Clericorum an subjaceant quærellæ, alleg. 29. n. 134. & quid in Lusit. n. 135.

Testamentum Clerici, in quo alias Clericus instituitur, non indiget solemnitate juris communis, alleg. 30. n. 1, quod procedit in Clericis in minoribus constitutis. *Ibid.* n. 2.

Testamentum faciens Clericus conjugatus tenetur observare solemnitates juris civilis. *Ibid.* n. 3.

Testamentum non valet, si in eo non fuerit hæres institutus, nec ex eo aliquid debetur, alleg. 61. n. 10. & 11.

Testamentum in scriptis debet dari TABELLIONI per testatorem coram testibus, ut faciat instrumentum approbationis, servata forma Ordin. Lusit. quæ non procedit inter filios, *Ib.* n. 30.

Testamenta ad pias causas valent cum duobus testibus, alleg. 68. n. 18. & admittitur in terris Imperij. *Ibidem* n. 20.

Testamenta ad pias causas sufficit esse subscripta manu testatoris. *Ib.* n. 20.

Testamenta ad pias causas non adstringuntur legibus sacerularibus. *Ibid.* n. 21.

Testamenta ad pias causas respiciunt spiritualia. *Ibidem* n. 22.

Testandi facultas concessa Clericis, qui sunt initiati, vel in minoribus, restringitur ad eos, qui habent beneficium, vel requisita in Concil. alleg. 29. num. 123.

Testandi facultas concessa Clericis, an procedat in bonis quæsitis ante Clericatum, an post Clericatum. *Ibid.* n. 124. usque ad n. 126.

Testari de bonis potest filius Clericus licet sit in patris potestate, alleg. 29. n. 116. & ampliando, & limitando, n. 117. usque ad n. 119. & quid in Regno Castel. n. 121.

Testari, nisi de bonis castrensis vel quasi, non potest filius familias de jure communi. *Ibid.* n. 122.

TESTIMONIUM, & TESTIS.

Testimonium ad suscipiendos Ordines non sufficit fieri per Provisorem Sedis vacantis intra annum vacationis, alleg. 5. n. 14.

Testimonium falsum dicitur homicidium linguae, & es personas offendit, alleg. 13. n. 30. & tres poenæ in eo imponuntur, n. 31.

Testis falsum crimen committit, de quo alleg. 13. n. 25.

Testis falsus non minus nocet, quam qui manu occidit. *Ibid.* n. 26. & 27.

Testis dicens falsum, offendit jus gentium *Ibid.* n. 32.

Testes fallitos inducere crimen est, d. alleg. n. 34.

Te-

INDEX

432

Testes falsos inducens non excusat si stante nova Ord. *Ib.* n. 37.

Testes non sufficiunt in casibus, in quibus requiritur scriptura publica, alleg. 72. n. 12. ampliando, n. 13. 15. & 16.

Testes producti ante dispensationem, an valeant. *Ibidem* n. 13.

Testes ad codicillum, vel aliam voluntatem extra testamentum non requiritur quod sint rogati, alleg. 73. n. 9.

TONSURA.

Tonsura prima, an numeretur intra ordines, alleg. 3. n. 8.

Tonsura, seu corona est janua ad alios Ordines. *Ibid.* n. 9.

Tonsura prima facit Clericum. *Ibidem* n. 10.

Tonsura prima ita se habet ad alios Ordines, ut se habet grammatica ad alias scientias, & artes liberales. *Ibid.* n. 11.

Tonsura prima qualiter definiatur in Constit. Conimb. *Ibid.* n. 2.

Tonsura prima, & alii Ordines minores possunt conferri eadem die, & omni tempore eidem personæ, ubi est consuetudo, alleg. 4. n. 1. & 3.

Tonsura prima accipiens debet habere Sacramentum Confirmationis, & fidei rudimenta, alleg. 9. n. 2. & debet scire legere, & scribere. *Ibid.* n. 3.

Tonsura prima, & minores Ordines ut quis accipere possit, quæ necessaria per constitutiones synod. Regni, alleg. 9. n. 13. & 14. & discrepat Constit. Conimbr. ab aliis Constitutionib. & datur alia differentia n. 15. & ponuntur aliæ declarationes, n. 16. & 17.

Tonsura in quibus casibus detur, & in quibus causis, & in quibus personis imponatur de jure Regni Lusit. alleg. 13. n. 14. usque ad 16.

TUTOR.

Tutor potest dari ei, qui in utero est, declarando, alleg. 65. n. 14. & 17.

Tutor datus ei, qui in utero est, potest trahere ad Curiam adversarios. *Ibid.* n. 18.

TIBERIUS DECIANUS.

Tiberij Deciani theorica apud Lusitanos reprobatur, alleg. 46. n. 30.

V

VALEO.

Valent conventiones, quod partes non audiantur, nisi deponant debitum, vel penes tertium, alleg. 100. n. 1.

VARIATION

Variatio in judicio erubescenda, est, alleg. 65. n. 49.

UBI.

Ubi datur eadem ratio, debet dari eadem dispositio, alleg. 13. n. 62.

Ubi te invenero, ibi te judicabo, alleg. 46. n. 4.

VELATIO.

Velatio idem est, quod benedictione suscipere, alleg. 29. n. 50.

VENATIO.

Venator Clericus in minoribus esse potest, quando beneficium non habet, alleg. 31. n. 1.

Venatio quibus personis Ecclesiasticis sit prohibita. *Ibid.* n. 4.

Venationis plures sunt species. *Ibid.* n. 6.

Venatio oppressiva, arenaria, & saltuosa. *Ibid.* n. 7.

Venationem clamosam causa appetitus, vel recreationis possunt facere Clerici in sacris, vel Beneficiati. *Ibid.* n. 8. & quid in dubio sit presumenda, n. 9. & an possint piscari, n. 10.

Venatio, piscatio, plures differentias patiuntur. *Ibid.* n. 11.

Venationes, aucupationes, pescationes, in certibus mensibus anni, & cum certis instrumentis prohibentur apud Lusitanos. *Ibid.* n. 12. & quid apud Castellanos. *Ibid.*

VENDITIO

Venditio facta per scripturam privatam non erit nulla, licet in ea non incorporetur certitudo de gabella, alleg. 28. n. 48.

Venditione per partes ratificata, postquam fuerit per judices nullata, debetur gabella conductori, qui fuerit tempore ratificationis. *Ibidem* n. 64.

Venditio non datur sine pretio, alleg. 80. n.

n. 3. idem in locatione, si tamen solitum est valet. *Ibidem.* n. 9.
Venditio nulla si detur emphyteusis, non incurritur commissum, alleg. 87. n. 8.

VERBUM.

Verba novæ Ordin. titul. 92. in principio lib. 4. ibi, ou alheā, fuerunt addita ad antiqu. Ord. alleg. 6. n. 13.

Verba giminata legis excludunt aliam interpretationem. *Ibid.* n. 23.

Verbum potest, cum negativa precedenti tollit potentiam, alleg. 12. n. 12.

Verbum, tomado, verificatur in apprehensione reali, alleg. 13. n. 10.

Verbum, achado, verificatur in reali invento. *Ibidem* n. 11.

Verbum, a tempo da prisaō, refertur ad illud tempus, in quo actualiter capit. *Ib.* n. 10.

Verbum, deferens, est in participio praesentis temporis. *Ibidem* n. 14.

Verba quæ queruntur beneficios, sunt generalia, & omnia comprehendunt, alleg. 15. n. 5.

Verba legis, ubi non convenient, nec convenient ejus dispositio, alleg. 18. n. 39.

Verba restricta non debent extendi ad alios casus, alleg. 81. n. 5.

Verbum, perfectamente, quid significet, alleg. 66. n. 48. & 49.

VESTIS.

Vestes Clericales quales esse debent, non est determinatum, in jure, alleg. 11. n. 1. & 2. quod debet intelligi secundum morem, & consuetudinem regionis.

Vestis longitudo qualiter apud Lusitan. consideretur. *Ibid.* n. 5.

Vestes Clericales quales esse debent in colore, relinquunt consuetudini regionis. *Ibid.* n. 7.

Veste honesta, & in alia inhonestata captus, & quæ vestis esse debeat, alleg. 42. n. 3. usque ad n. 5.

VESPELIO.

Vespelio, qui in Ecclesia habet officium sepeliendi mortuos, quid secundum Concilium, alleg. 44. n. 3.

VICARIUS.

Vicarius Episcopi in spiritualibus potest

reverendas concedere subditis, ut ab alieno Episcopo ordinetur, quando Episcopus est absens, vel non est certum de ejus morte, alleg. 5. n. 7.

Vicarius Episcopi potest concedere dimissorias, si hoc habeat in mandatis. *Ibid.* n. 9. & an idem sit stante Concil. Trid. sess. 7. cap. 10. *Ib.* 10.

Vicarius capituli Sede vacante potest concedere dimissorias subditis euntibus ad studium, alleg. 5. n. 13.

VICTUS.

Victus vitori in expensis condemnandus, alleg. 21. n. 3.

VIDUÆ.

Viduæ, orphani, & personæ miserabiles, quando Senatus civilium causarum Ulyssipone residebat, habebant tres judices, alleg. 65. n. 5.

Viduis, quæ maritos occiderunt, non competit privilegium trahendi ad Curiam. *Ibidem* n. 30.

Viduis jurisdictionem habentibus non datur privilegium trahendi ad Curiam. *Ibid.* n. 34.

Viduæ, orphani, & personæ miserabiles conventi coram Præsidibus possunt declinare ad judicem municipii. *Ibidem* n. 52.

Viduæ, orphani, & personæ miserabiles habent duo privilegia, alterum ut trahant ad Curiam, alterum ne extrahantur à municipio. *Ibid.* n. 53.

Viduæ, orphani, & personæ miserabiles si volunt declinare ad Curiam, debent hoc facere ante litem contestatam. *Ib.* n. 55.

Viduæ orphani, & personæ miserabiles habitantes in terris dominorum possunt trahere ad Curiam, dict. alleg. 65. n. 59. idem in terris infantium, quatenus actores, & quatenus rei possunt eligere judicem municipii, vel eorum Auditorem. *Ibidem* n. 60.

Vidua quæ 2. nubit, non consequitur beneficium benedictionis, & quæ dicantur secundæ nuptiæ, & quæ sit ratio, alleg. 29. n. 30. usque ad 32.

VINTENA.

Vintena solvitur de sententiis latis in causis

INDEX

434

sis possessoriis, quando cōventus se defendit, alleg. 78. n. 3.

Vintena solvitur de sententiis latis in causis jurisdictionis ususfructus, vel alterius rei, quæ solvitur per præstationes ad vitam, alleg. 79. n. 2.

Vintena solvitur, habito respectu ad pretium, quo conduxit, non habito respectu ad interusurium, alleg. 80. n. 3.

Vintena an sit solvenda, quando colonus partiarius est condemnatus. *Ibid.* n. 5.

VIRGO.

Virgo præsumitur in dubio, nisi aliud probetur, alleg. 41. n. 2.

Virgo ea reputatur, quam defloravit prius, nec fuit ab alio cognita. *Ibid.* n. 4.

VISITATIO.

Visitationis, correctionis, habilitationis, inhabilitationis causæ non recipiunt appellationem ante sententiam, alleg. 70. n. 4. declarando, nisi contineat gravamen irreparabile, & declarando, n. 10. & 11. quod prohibetur appellatio, quæ suspendat.

Visitatio, & correctio consistunt in jure spirituali, & publico. *Ibid.* n. 12.

ULTIMUS.

Ultima mora est attendenda. *Ibid.* n. 3.

Ultima derogant prioribus, alleg. 46. n. 2.

VOLUNTAS.

Voluntas minus solemnis obligat hæredē naturaliter, alleg. 73. n. 13.

Voluntas ultima potest probari per testes masculos, & foeminas. *Ibid.* n. 81.

Voluntas imperfecta, & minus solemnis aliam perfectam, & solemnem non tollit. *Ibid.* n. 10.

USUSFRUCTUS.

Uſusfructus privatio restricta est ad patrem non facientem inventarium intra

duos menses à die mortis uxoris, alleg. 29. n. 71.

Uſusfructus quem pater habet in bonis filii post ingressum religionis finitur, alleg. 29. n. 103. usque ad 108. & procedit in quacumque religione approbata, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, non autem in profitentibus Ordinem Militiæ Christi, Sancti Jacobi, Sancti Benedicti de Aviz, usque ad n. 11.

UTILE.

Utile per inutile non vitiatur, alleg. 72. n. 133.

UXOR.

Uxor Clerici in minoribus, si committat delictum, quando remittetur ad forum Ecclesiasticum, alleg. 44. num. 22. cum limitatione.

Uxores debent defendi à viris, non è contra, alleg. 64. n. 7.

Uxor potest persequi injuriam factam marito, quando resultat in ipsius injuriam. *Ibid.* n. 7. sic etiam potest accusare necem mariti. *Ibid.*

Uxor secundo nubens non accusat mortem mariti. *Ibid.* n. 8. & fuit practicata in casus contingentia, n. 9.

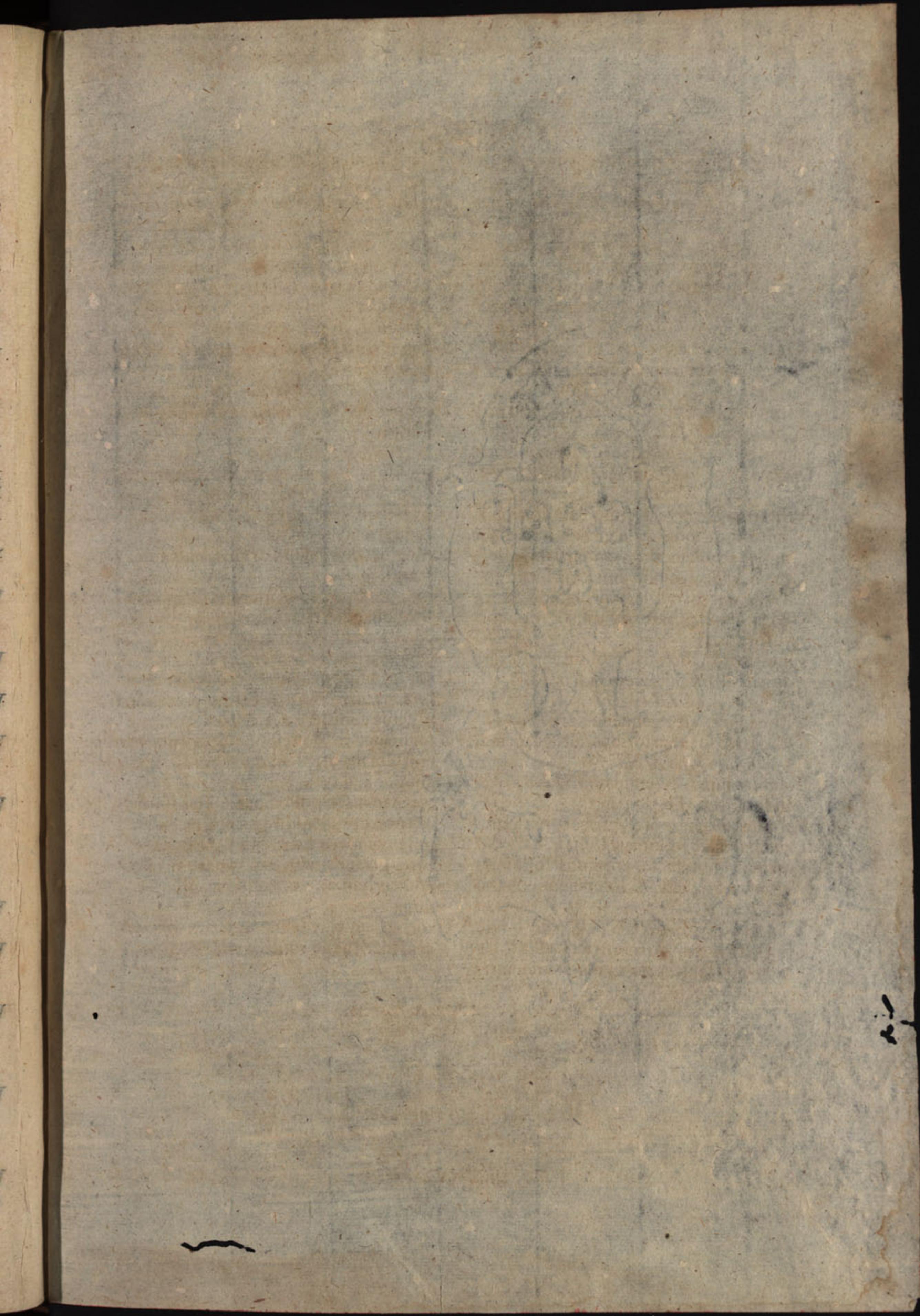
Uxor manet in possessione bonorum per mortem mariti, de jure Regni Lusitani, alleg. 68. n. 2.

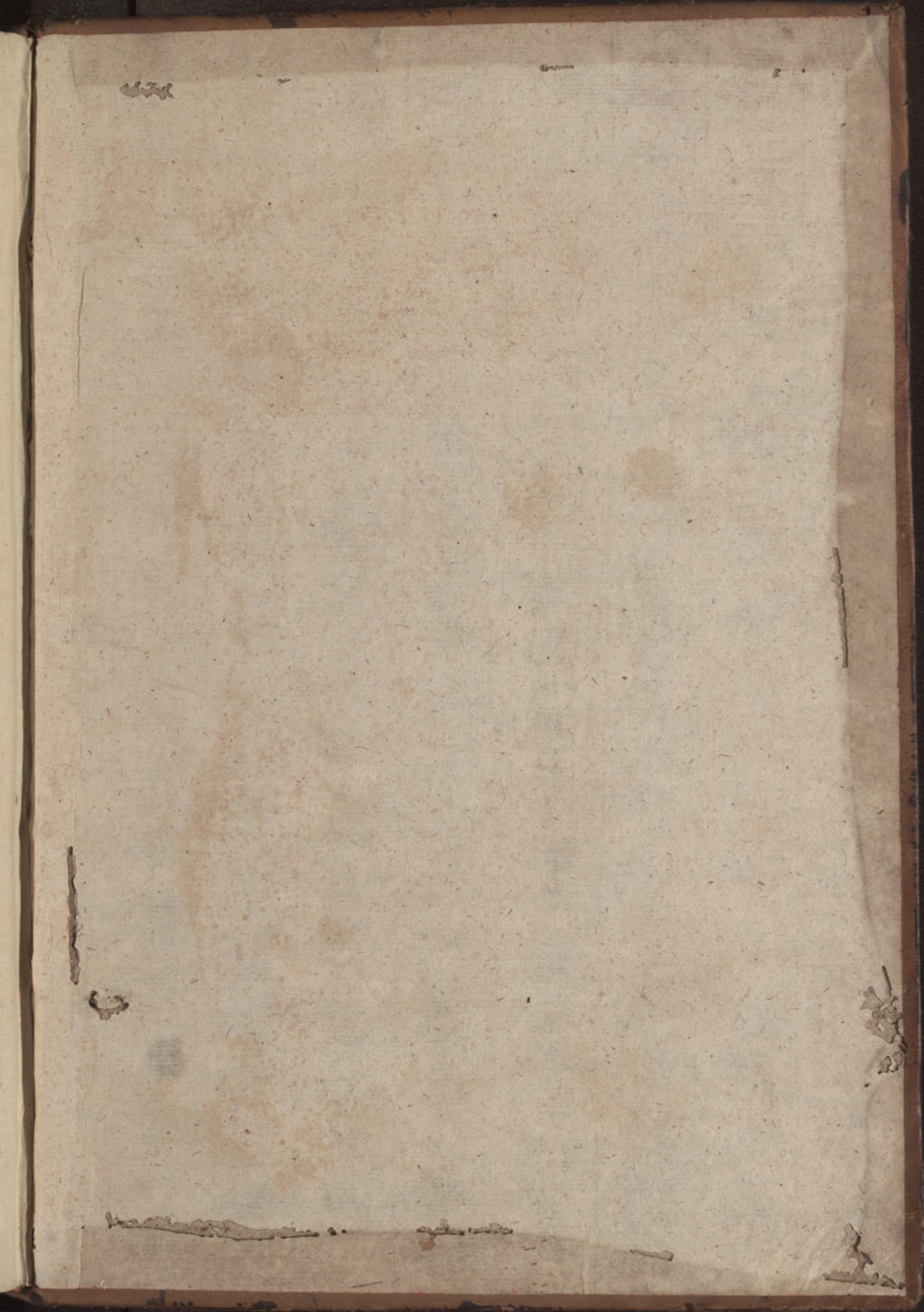
Uxor manens in possessione bonorum mariti non potest addire hæreditatē illius, quia competit hæredibus. *Ib.* n. 23.

Uxores possunt mariti occidere propter adulterium ex L. Lusitana, alleg. 85. num. 1.

Uxor an amittat bona, quando occidit eam maritus ob adulterium. *Ib.* n. 12.

THOMAS
VALASC
ALLEG

Cad. 4
Gab. 31
Est. 16
Tab. N.^o